

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Szegeden, a 2011. február 22. és február 25. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta és 2011. február 25. napján kihirdette a következő

Í T É L E T E T :

A csalás büntette és más bűncselekmények miatt **I.rendű vádlott és társai** ellen indított büntetőügyben a **Békés Megyei Bíróság** 2010. június 7. napján kihirdetett **13.B.270/2009/105.** számú ítéletét **m e g v á l t o z t a t j a** az alábbiak szerint:

II. r., III. r. vádlott **folytatólagosan, bűnszövetségben elkövetett orgazdaság büntetteként értékelt cselekményét is a folytatólagosan elkövetett pénzmosás büntetteként [Btk. 303. § (1) bekezdés c) pont, (4) bekezdés a) pont] minősített cselekmény részének tekinti.**

az **I. r. vádlott**

- tényállás I/A-I/B. alatti csalás büntetteként
- tényállás I/B. alatti adócsalás büntetteként
- tényállás II/A. alatti bűnsegédként elkövetett adócsalás büntetteként
- tényállás II/A. alatti bűnsegédként elkövetett csalás büntetteként

értékelt cselekményeit **folytatólagosan elkövetettnek,**

a **II. r. vádlott**

- tényállás II/A. alatti adócsalás büntetteként értékelt cselekményét **folytatólagosan elkövetettnek m i n ő s í t i .**

A fentieken túl az első fokú ítéletben megjelölt bűncselekmények megnevezéséből a bűnszövetségre utalást **m e l l ő z i .**

Az **I. r. vádlott** fogházának tartamát **7 (hét) év 6 (hat) hónapra, a közügyektől eltiltását 6 (hat) évre,**

a **II. r. vádlott** börtönének tartamát **4 (négy) év 8 (nyolc) hónapra, a közügyektől eltiltását 4 (négy) évre e n y h í t i .**

III. r. vádlott esetében a halmazati büntetésre utalást mellőzi.

Az I. r. vádlott pénzmellékbüntetését meg nem fizetése esetén **fogházra kell átváltoztatni.**

A vagyonekbevételezés összege **helyesen:**

I. r. vádlott esetében **668.535.900.-** (hatszázhatvannyolcmillió-ötszázharmincötezer-kilencszáz) forint,

II. r. vádlott esetében **32.844.975.-** (harminckettőmillió-nyolcszáznegyvennégyezer-kilencszázhetvenöt) forint,

III. r. vádlott esetében **7.528.394.-** (hétmillió-ötszázhuszonnyolcezer-háromszázkilencvennégy) forint.

Az eljárás során az I. r. vádlottól lefoglalt és az első fokú ítéletben megjelölt 541.500.- (ötszáznegyvennégyezer-ötszáz) forint és 1.505.- (egyezerötszázöt) euró pénzüsszeget, valamint a II. r. vádlottól lefoglalt gépkocsi, motor és pótkocsi előzetes értékesítéséből befolyt és a Békés Megyei Bíróság Gazdasági Hivatalánál Bl.00059/2010/1. szám alatt bevételezett 1.065.000.- (egymillió-hatvanötezer) forintot az I., II. r. vádlottal szemben kiszabott pénzmellékbüntetés, vagyonekbevételezés és bűnügyi költség megfizetésének biztosítására visszatartja.

Az első fokú eljárásban felmerült és az **I. r. vádlottat** terhelő bűnügyi költség összege helyesen: **29.150.-** (huszonkilencezer-egyszázötven) forint.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

A kiszabott szabadságvesztésbe az I. és a II. r. vádlott által az első fokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt beszámítja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság az I. r. vádlottat bünszövetségben elkövetett csalás büntette, 2 rb. folytatólagosan, bünszövetségben elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége, 5 rb. bünszövetségben elkövetett adócsalás büntette, bünszövetségben elkövetett számvitel rendjének megsértése vétsége, bünszövetségben, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette, bünszövetségben, bűnsegédként elkövetett csalás büntette, folytatólagosan, bünszövetségben,

Bf.I.393/2010/13.

bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége, bűnszövetségben, bűnsegédként elkövetett számvitel rendje megsértésének vétsége, folytatólagosan, bűnszövetségben elkövetett pénzhamisítás büntette miatt - halmazati büntetésül - 10 év fogházra, 10 év közügyektől eltiltásra, 5 év könyvelői foglalkozástól, 5 év gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselői foglalkozástól eltiltásra, valamint 1.000.000.- forint pénzmellékbüntetésre,

a II. r. vádlottat folytatólagosan, bűnszövetségben, bűnsegédként elkövetett csalás büntette, folytatólagosan, bűnszövetségben, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette, folytatólagosan, bűnszövetségben, bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége, bűnszövetségben elkövetett adócsalás büntette, folytatólagosan, bűnszövetségben elkövetett csalás büntette, folytatólagosan, bűnszövetségben elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége, bűnszövetségben elkövetett számvitel rendje megsértésének vétsége, folytatólagosan, bűnszövetségben elkövetett pénzmosás büntette, folytatólagosan, bűnszövetségben elkövetett gazdaság büntette miatt

- halmazati büntetésül - 6 év börtönre, 6 év közügyektől eltiltásra, valamint 500.000.- forint pénzmellékbüntetésre,

a III. r. vádlottat folytatólagosan, bűnszövetségben elkövetett pénzmosás büntette, folytatólagosan, bűnszövetségben elkövetett gazdaság büntette miatt - halmazati büntetésül - 2 év, végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett börtönre és 200.000.- forint pénzmellékbüntetésre ítélte.

I. r. vádlott vonatkozásában 698.943.400.- forint, II. r. vádlott vonatkozásában 23.650.242.- forint, III. r. vádlott esetében 2.337.829.- forint erejéig vagyonekobzást rendelt el, I., II. r. vádlott esetében rendelkezett az előzetes fogvatartás szabadságvesztésbe történő beszámításáról. Mindhárom vádlott tekintetében rendelkezett a pénzmellékbüntetések átváltoztatásáról, azok meg nem fizetése esetén. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt 541.500.- forint, valamint 1.505.- euró visszatartásáról.

A felmerült bűnügyi költségből I. és II. r. vádlottakat önállóan, egyezően 6.300.- forint, I. és II. r. vádlottakat egyetemlegesen 2.424.522.- forint, míg I., II. és III. r. vádlottakat egyetemlegesen 500.000.- forint megfizetésére kötelezte.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen fellebbezést jelentettek be:

Az I. r. vádlott elsődlegesen enyhítés, valamint a bűnszövetségben való elkövetés mellőzése érdekében A fellebbezési eljárásban I. r. vádlott az első fokú ítélet hatályon kívül helyezését, egyrészt eljárási okból, másrészt pedig megalapozatlanságra alapítottn is indítványozta.

Az I. r. vádlott védője a bünszövetségben való elkövetés megállapítása miatt annak mellőzése, valamint erre figyelemmel enyhítés érdekében.

A II. r. vádlott és védője elsődlegesen felmentés, a védő mindezeken túlmenően megalapozatlanság miatti hatályon kívül helyezés, illetőleg enyhítés érdekében.

III. r. vádlott és védője elsődlegesen felmentés, míg a védő másodlagosan enyhítés érdekében is.

A fellebbviteli főügyészség a tényállás, a jogi indokolás kiegészítése, pontosítása, a bűnösségi körülmények helyesbítése mellett indítványozta, hogy az ítélőtábla az első fokú ítéletet változtassa meg, a II. és III. r. vádlottak bűnösségét 1 rb. folytatólagosan, bünszövetségben elkövetett pénzmosás büntetében állapítsa meg, pontosítsa a vagyonekbevételek összegét, egyebekben az első fokú ítéletet hagyja helyben.

- o -

Az ítélőtábla a fellebbezések közül az I. és II. r. vádlott enyhítésre irányuló fellebbezését ítélte alaposnak, míg a főügyészség indítványát az alábbiak szerint osztotta:

Eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság, amikor a II. és III. r. vádlottakat (első fokú bírósági irat 44. számú jegyzőkönyv 8. oldal, 11. oldal) előbb nyilatkoztatta a bűnösségük tekintetében, mint, hogy figyelmeztette volna őket a vallomásmegtagadási jogukra. A Be. 117. § (2) bekezdése értelmében ugyanis a terheltet a kihallgatásának megkezdésekor kell figyelmeztetni a vallomásmegtagadási jogára.

A Be. 289. § (1) bekezdése értelmében a vádlott kihallgatására a 117. § (2)-(5) bekezdését és a 118. § rendelkezéseit kell alkalmazni a (2) bekezdésben foglalt eltérésekkel.

Egységes a bírói gyakorlat, hogy a kihallgatás megkezdésekor kell figyelmeztetni a vádlottat a vallomásmegtagadási jogára, majd az egyéb törvényben meghatározott körülmények tisztázása, figyelmeztetések elhangzása után lehet a vallomástevő vádlottat nyilatkoztatni, hogy a büntetőjogi

Bf.I.393/2010/13.

felelősségét elismeri-e (Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény magyarázata IV. kötet 420-422. oldal Magyar Hivatalos Közlönykiadó).

Ezen eljárási szabálysértés az ügy érdemére kihatással nem volt, ezért az ítélőtábla csak annak megállapítására szorítkozott.

- o -

A másodfokú bíróság a vádlottak fellebbezési nyilvános ülésen tett nyilatkozata, az iratok egybehangzó adatai, valamint tényből levont következtetés alapján a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel az első fokú ítélet tényállását az alábbiak szerint kiegészítette, illetőleg helyesbítette:

az I. r. vádlottól a nyomozás során 541.000.- forintot és 1.505.- eurót foglaltak le.

A II. r. vádlott házastársa egy cég alkalmazásában áll, jelenleg tanuló, havi jövedelme 75.000.- forint.

A II. r. vádlott előéletként felhívott elítélés ügyszáma helyesen: B.157/2000/9. A felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje 2003. március 22. napján járt le.

Az eljárás során a II. r. vádlottól lefoglalt személygépkocsi, motorkerékpár, valamint pótkocsi előzetes értékesítéséből 1.065.000.- forint folyt be.

A III. r. vádlott jelenleg eladóként dolgozik, havi jövedelme 75.000.- forint. Édesapja, aki egyben az I. r. vádlott házastársa, szívbeteg, gondozásra szorul. Róla a III. r. vádlott gondoskodik. Vagyona egy Ford Focus típusú személygépkocsi kb. másfél millió forint értékben, ugyanilyen összegben hitellel terhelten. Az első fokú ítéletben megjelölt ingatlanjai és a másik személygépkocsi értékesítésre került, jelenleg egy ismerőse lakásában él, amelyen III. r. vádlottnak haszonélvezeti joga van.

A III. r. vádlottal szemben jelenleg csődbüntett miatt van folyamatban büntetőeljárás.

Az ítélőtábla a I./ és II./ tényállási pontok tekintetében kiegészíti a jogszabályi hivatkozást, a 2008. január 1. napjától hatályos 2007. évi CXXVII. törvény - új áfa törvény - 55. § (1) bekezdés, 56. §, 127. § (1) bekezdés a) pontjára történő hivatkozással. Az elbíráláskor hatályban lévő ún. áfa törvény, mint keretjogszabályt, azért kell figyelembe venni, mert amennyiben az a magatartás, amit a vádlottak elkövettek az elbíráláskori keretjogszabály szerint már nem ütközik törvénybe, azaz nem bűncselekmény, úgy abban nem lehet a vádlottak bűnösségét megállapítani. Mivel az elbíráláskori keretjogszabályt az első fokú ítélet nem tartalmazta, ezért azt az ítélőtábla határozatában pótolta.

Tényállás I/A. pont

A 2003. év második negyedévére vonatkozóan a 4.007.000.- forintot az APEH - helyesen - 2003. **szeptember** 4. napján utalta ki.

Az I. r. vádlott szándéka 419.820.000.- forint áfa jogosulatlan visszaigénylése volt, az általa ténylegesen okozott kár 337.412.000.- forint, mely a ténylegesen kiutalt összeggel egyező.

Az első fokú ítélet 13. oldal 3. bekezdésében "amelyek meg nem valósult gazdasági események látszatát keltették" mondatrészt, amelyek megvalósult gazdasági események látszatát keltették mondatrészre javítja ki.

Tényállás I/B. pont

Az I. r. vádlott 2007. évben összesen - helyesen - **4.270.000.-** forint áfát nem vallott be.

Az I. r. vádlott 2003. év első negyedétől 2007. év negyedik negyedéig összesen - helyesen - **17.760.000.-** forint áfát nem vallott be.

2003. első negyedétől 2007. negyedik negyedéig összesen **395.156.000.-** forint áfát igényelt vissza jogosulatlanul, míg 51.187.600.- forintot kért más adónemekre átutalni. Ugyanezen időszakban az I. r. vádlott részére az APEH ténylegesen **279.936.300.-** forint áfát utalt ki. Az általa okozott kár összesen 331.123.900.- forint (279.936.300.- forint, + 51.187.600.- forint).

A II. r. vádlott nevében kiállított számlák adótartalma az adóbevétel csökkenéséhez, illetőleg a jogosulatlan általános forgalmi adó visszaigényléséhez 2005. - helyesen - **harmadik** negyedévében volt 11.161.000.- forint.

A II. r. vádlott nevében kiállított számlák összesen - helyesen - **133.787.000.-** forint jogosulatlan áfa visszaigényléséhez járult hozzá.

Az I. r. vádlott az I./ tényállási pont alapján (I/A - I/B) összesen - helyesen - **17.760.000.-** forint áfát nem vallott be, összesen - helyesen - **814.976.000.-**

Bf.I.393/2010/13.

forint áfát igényelt vissza jogosulatlanul és összesen - helyesen - **668.535.900.-** forint kárt okozott

(I/A. 337.412.000.- forint,
I/B. 51.187.600.-forint,
279.936.300.- forint,
összesen: 668.535.900.- forint).

A 20. oldal utolsó előtti bekezdésében, valamint a 21. oldal 2. bekezdésében a jogszabályi hivatkozás helyesen: 1990. évi **XCI.** számú törvény.

A 21. oldal 3. bekezdésében, valamint a 26. oldal 3. bekezdésében a jogszabályi hivatkozás e) pont helyesen: **c)** pont.

Tényállás II/A pont

Az első fokú ítélet 22. oldal 4. bekezdésében (I. r. vádlott neve) - helyesen - **I. r.** vádlott.

2004. évben a jogosulatlan áfa visszaigénylés összege - helyesen - **7.496.000.-** forint.

A II. r. vádlott mint egyéni vállalkozó a tényállás II/A pontjában írt magatartásával 2003. év első negyedétől 2005. negyedik negyedévéig, összesen - helyesen - **21.684.000.-** forint áfát igényelt vissza jogosulatlanul.

Az ítélet tábla a 25. oldal első bekezdéséből mellőzi a (1. sz. gazdasági társaság megnevezése) megjelölését, mert e cég vonatkozásában valótlán számla kiállítására nem került sor.

Tényállás III./ pont

A jogosulatlanul visszaigényelt áfa vonatkozásában az I. r. vádlott összesen, - helyesen - **201.607.404.-** forinttal kapcsolatosan hajtott végre pénzügyi tevékenységet, ezen összeg megállapításánál a bíróság az alábbi pénzügyi tevékenységet vette figyelembe:

1.386.379.- forint	saját számlára munkabérutalás,
15.000.000.- forint	I. r. vádlott egyéni vállalkozó értékpapír számlájára utalás,
1.483.092.- forint,	II. r. vádlottnak munkabér átutalás,
738.150.- forint	II. r. vádlottnak munkabér átutalás,
6.809.062.- forint,	III. r. vádlottnak munkabér átutalás,
719.332.- forint	III. r. vádlottnak munkabér átutalás,
94.685.000.- forint	72 alkalommal készpénzfelvétel összesen
73.000.000.- forint	átutalása a vállalkozás értékpapír számlájára,
4.906.036.- forint	II. r. vádlottnak munkabér átutalás,

2.880.353.- forint III. r. vádlott részére munkabér átutalás,
201.607.404.- forint

A II. r. vádlott a jogosulatlanul visszaigényelt áfa vonatkozásában összesen 11.160.975.- forinttal kapcsolatosan hajtott végre pénzügyi tevékenységet.

Ezen összeg megállapításánál figyelembe vett tételek:

1.483.092.- forint	munkabérként átutalt összeg felvétele,
738.150.- forint	munkabérként átutalt összeg felvétele,
75.000.- forint	számláról készpénz felvétele,
<u>8.864.733.- forint</u>	I. r. vádlott által II. r. vádlottnak utalt összeg készpénz
11.160.975.- forint	felvétele

A jogosulatlanul visszaigényelt áfa vonatkozásában a III. r. vádlott összesen 7.528.394.- forinttal kapcsolatosan hajtott végre pénzügyi tevékenységet.

Az összegnél figyelembe vett tételek 6.809.062.- forint III. r. vádlott az (1. sz. pénzügyi intézet megnevezése) banknál vezetett számlájára munkabérként átutalt összeg felvétele,

719.332.- forint a III. r. vádlott a (2. sz. pénzügyi intézet megnevezése) Banknál vezetett számlájára munkabérként átutalt összeg felvétele, 7.528.394.- forint összesen.

Az ítélet tábla az első fokú ítélet 35. oldalának 2. bekezdését a tényállásba átemeli.

Egyebekben az első fokú ítélet tényállása hiánytalan, azt a másodfokú bíróság a fenti kiegészítésekkel, helyesbítésekkel határozatának alapjául elfogadta.

A tényállás I./ pontját illetően a fenti tényállás kiegészítésből megállapítható, hogy az ítélet tábla a I/B. pont esetében a más adónemekre átutalni kért 51.187.600.- forintot is figyelembe vette a csalás büntettségével okozott kár meghatározásánál.

Az I/A alatt írt csalási cselekményét az I. r. vádlott egy létező, de ténylegesen nem működő céggel összefüggésben követte el. Az I. r. vádlott szándéka az általa jogosulatlanul visszaigényelt, így megszerezni kívánt összegre, azaz 419.820.000.- forintra terjedt ki. Ugyanakkor a tényleges kár összege az adóhatóság által ténylegesen kiutalt összeg, azaz 337.412.000.- forint, annak ellenére, hogy az I. r. vádlott 66.456.000.- forintot más adónemekben kimutatott

Bf.I.393/2010/13.

tartozásaira kérte átutalni. Tekintettel arra, hogy ez egy ténylegesen nem működő cég volt, így a **(2. sz. gazdasági társaság)**-nak más adónemben fennálló kötelezettsége sem volt. Ebből következik, hogy a tényleges kár az, amit az I. r. vádlott részére az adóhatóság áfa visszaigénylés címén kiutalt.

A tényállás I/B pontjában meghatározott bűncselekmény kapcsán azonban az ítéltábla a kár összegébe beszámította az I. r. vádlott által más adónemekben kimutatott kötelezettségére átutalni kért 51.187.600.- forintot, ugyanis az e tényállási pontban elkövetett csalási cselekmény egy ténylegesen működő egyéni vállalkozással kapcsolatban történt.

Egységes a bírói gyakorlat, hogy abban az esetben, ha rendszeres gazdasági tevékenység folytatása nélkül történik az áfa visszaigénylés, úgy ez a magatartás csalás büntette kísérleteként értékelendő. A jogtalan haszonszerzést célzó tettesi magatartás ugyanis ebben az esetben az áfára vonatkozó adójogviszonyon kívül esik, nem valóságos forgalomhoz kapcsolódik, tehát áfa adónemben adókötelezettséget sem eredményezhet.

Ha viszont az elkövető részére az adóhatóság a visszaigényelt áfát kiutalja, vagy azt a más adónemben fennálló és az adóhatóság által nyilvántartott adótartozására elszámolják, a költségvetésben büntetőjogi értelemben kár keletkezik és a cselekményt a kár nagyságához igazodó befejezett csalásként kell minősíteni.

Az I. r. vádlott csalási cselekményét illetően az I/A; I/B. pont esetében a vádlott szándéka nagyobb összeg megszerzésére irányult, mint a tényleges kár.

A minősítést illetően a csalási cselekmény akkor minősül - a vádlott szándéka szerinti - nagyobb összegre elkövetett kísérletnek, ha az minősítés változást jelentene. Mivel ez jelen ügyben nem jelent minősítés változást, ezért az I. r. vádlott I./ alatti cselekménye befejezett csalás büntetteként minősül.

- o -

Az ítéltábla nem osztotta az I. r. vádlott eljárási okból történő hatályon kívül helyezésre irányuló indítványát.

Az I. r. vádlott ezen indítványát arra alapította, hogy álláspontja szerint az ügyben első fokon eljáró bírót kizárt a Be. 21. § (3) bekezdés a) pontja alapján, mivel korábban a nyomozás során az előzetes letartóztatás meghosszabbításáról, mint nyomozási bírót döntött.

E körben utal arra az ítéltábla, hogy egységes a bírói gyakorlat, mely szerint a megyei bíróság egyes bíróját, aki a Be. 207. § (6) bekezdése alapján az előzetes letartóztatás meghosszabbításáról döntött, nem minősül nyomozási bírónak, így rá az

I. r. vádlott által megjelölt kizárási ok nem vonatkozik (Büntetőeljárás jog Kommentár a gyakorlat számára HVGORAC Kiadó I. kötet 106. oldal).

A másodfokú bíróság ugyancsak nem osztotta a vádlottak és védők megalapozatlanság miatti hatályon kívül helyezésre irányuló indítványát sem.

Az I. r. vádlott a megalapozatlanság miatti hatályon kívül helyezés tekintetében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság védekezését nem fogadta el, tanúkat nem hallgatott meg, akik igazolták volna, hogy fia, a II. r. vádlott nem csak vele, hanem másokkal szemben is agresszív volt. A másodfokú bíróság álláspontja szerint e körben az I. r. vádlott fellebbezése a bizonyítékok mérlegelését támadja, annak pedig a jelen bűncselekmények megítélésénél nincs jelentősége, hogy a II. r. vádlott az I. r. vádlottal vagy másokkal agresszíven viselkedett.

A II. r. vádlott védője az ítélet megalapozatlanság miatti hatályon kívül helyezésére irányuló indítványát lényegében az első fokú eljárásban előterjesztett bizonyítási indítványokra alapította. Részben a lízingszerződéssel kapcsolatos tanú kihallgatásokra, illetőleg az írásszakértő azon kérdés megválaszolására történő kirendelésére, mely szerint az I. és II. r. vádlott között létrejött alvállalkozói szerződést II.rendű vádlott nevéként az I. r. vádlott írta-e alá. A védő álláspontja szerint ugyanis a tanúk kihallgatása és az írásszakértői vélemény beszerzése hiányában a megállapított tényállás megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság az előtte folyó eljárásban előterjesztett bizonyítási indítványokat elutasította és ennek indokát adta. Az ott kifejtettekkel a másodfokú bíróság mindenben egyetértett, tekintettel arra, hogy a büntetőjogi felelősség eldöntéséhez szükséges bizonyítékok rendelkezésre álltak, mindezen felül pedig a fellebbezési eljárásban eszközölt tényállás kiegészítés, helyesbítés mellett a tényállás teljesen megalapozottá vált. Az ítélet tábla álláspontja szerint ebből következően nincs ok az első fokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az eljárás megismétlésére.

- o -

Bf.I.393/2010/13.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a II. és III. r. vádlottak felmentését célzó fellebbezések a bizonyítékok mérlegelése ellen irányulnak. Azt sérelmezik, hogy az elsőfokú bíróság e vádlottak következetes, tagadó vallomásaival szemben a terhelő bizonyítékokat elfogadva, - így különösen az I. r. vádlott vallomásai, valamint tényből

levont következtetéssel - védekezésüket elvetette és bűnösségüket a terhükre rótt bűncselekményekben, megállapította.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást széles körben lefolytatta. Részletesen számot adott arról, hogy mely cselekmények kapcsán milyen bizonyítékokat fogadott el, illetőleg milyen tényekből következtetett II. és III. r. vádlott bűnösségére. Nem vitás, hogy az I. r. vádlott kezdetben olyan tartalmú vallomást tett, mely szerint a bűncselekményeket teljes egészében egyedül követte el, azonban a nyomozás későbbi szakában, illetőleg a bírói szakban - sőt a másodfokú bírósághoz címzett fellebbezése indokolásában is - már a II. r. vádlottra terhelően vallott. Ez az ellentmondás az elsőfokú bíróság előtt is ismert volt, az ítélőtábla álláspontja szerint kellő indokát adta, hogy miért a II. r. vádlottat terhelő vallomást fogadta el. Míg a III. r. vádlott esetében az elsőfokú bíróság megjelölte azokat a tényeket, körülményeket, melyekből a III. r. vádlott bűnösségére vont következtetést. Az e körben kifejtett indokai helytállóak és mindenben megfelelnek az okiratokban rögzítetteknek.

A bizonyítékok értékelése az azokat közvetlenül észlelő elsőfokú bíróság feladata. Megalapozott tényállás esetén a másodfokú eljárásban a bizonyítékok eltérő értékelésére nem kerülhet sor. Így a tényállást támadó és kizárólag a bizonyítékok mérlegelése ellen irányuló fellebbezések II. és III. r. vádlott esetében eredményre nem vezethettek.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a megalapozott tényállás alapján a vádlottak bűnösségére következtetett.

A minősítést illetően tévedett, amikor a II. r. és a III. r. vádlottak a tényállás III./ pontjában írt cselekményét két bűncselekménynek, pénzmosás büntettének és gazdaság büntettének minősítette. Továbbá tévedett, amikor a pénzmosás büntettét a Btk. 303. § (1) bekezdés b) pontjába ütközőnek minősítette az alábbiakra figyelemmel.

A 2007. június 1. napja előtt hatályos Btk. tiltotta a szabadságvesztéssel büntetendő cselekmény elkövetéséből származó dologgal összefüggésben bármilyen pénzügyi vagy banki művelet végzését.

A 2007. június 1. napja után hatályba lépő Btk. módosítás tiltja a más által elkövetett, szabadságvesztéssel büntetendő cselekményből származó dologgal összefüggésben bármilyen pénzügyi tevékenység végzését vagy pénzügyi szolgáltatás igénybe vételét.

Az elsőfokú bíróság téves álláspontja szerint II. és III. r. vádlottaknak a jogosulatlanul visszaigényelt áfa összegekkel kapcsolatos utólagos cselekvősege 2007. május 31.

napjáig a tényállásbeli alapok szabályozatlansága miatt nem ütközött a Btk. 303. §-ába, hanem a Btk. 326. §-a szerinti orgazdaság büntetteként minősül.

A pénzmosás büntette esetében a 2007. június 1. napja előtti és az azt követő szabályozás szerint a bűncselekményt az eredet leplezése céljából követik el. Ez jelen ügyben II., III. r. vádlott esetében mindvégig megvalósult.

E körben utal továbbá az ítéletábra A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. számú törvény 3. § (1) bekezdésére, mely meghatározza, hogy milyen tevékenység minősül pénzügyi szolgáltatásnak. A törvény 3. § (1) bekezdés d) pontja értelmében pénzügyi szolgáltatásnak minősül a pénzforgalmi szolgáltatások nyújtása. Ebből következően az ítéletábra álláspontja szerint a bankszámláról történő készpénzfelvétel pénzügyi szolgáltatás igénybevételének minősül.

Tekintettel arra, hogy a pénzügyi szolgáltatás igénybevétele mind a 2007. június 1-jét megelőző, mind pedig az azt követő Btk-ban tiltott magatartás volt, ezért tévedett az elsőfokú bíróság, amikor II. és III. r. vádlottak jogosulatlanul visszaigényelt áfa összegekkel kapcsolatos utólagos magatartását külön értékelte és orgazdaság büntettének, illetőleg pénzmosás büntettének minősítette.

A III. r. vádlott a terhére megállapított összegek kizárólag a ténylegesen nem működő **(2. sz. gazdasági társaság)** nevében jogosulatlanul visszaigényelt áfából származtak. Ugyanakkor a II. r. vádlott esetében a tényállás kiegészítéséből következően az összegek nem csak a **(2. sz. gazdasági társaság)** nevében visszaigényelt áfából, hanem a saját vállalkozása és az I. r. vádlott egyéni vállalkozása közötti valótlan gazdasági eseményeken alapuló jogosulatlan visszaigénylés összegéből is származik.(8.864.733.- forint

Mindezekből következően tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlottak magatartását a Btk. 303. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző pénzmosás büntetteként értékelte, hiszen az alapul vett tényállás szerint a vádlottak magatartása - helyesen - a 303. § (1) bekezdés c) pontjába ütközik a fentebb kifejtettekre is figyelemmel.

Bf.I.393/2010/13.

Ezért az ítéletábra II. és III. r. vádlottak folytatólagosan, bünszövetségben elkövetett orgazdaság büntetteként értékelt cselekményét folytatólagosan elkövetett pénzmosás büntetteként - Btk. 303. § (1) bekezdés c) pont, (4) bekezdés a) pont - minősített cselekmény részének tekintette.

A II. r. vádlott cselekménye, a 8.864.733.- forint vonatkozásában pedig, a fentiekén túl a Btk. 303. § (4) bekezdés b) pontja szerint is minősül.

Figyelemmel arra, hogy az ítéletábra a 2007. június 1. előtti cselekményt az egyébként is értékelt bűncselekmény részének tekintette, így nem volt szükség e körben felmentő rendelkezést hozni, hiszen csak eltérő minősítése történt meg a vádlotti cselekvőségnek.

Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a tényállásban a folytatólágosság törvényi egységébe tartozó cselekvőségeket írt le, de erre vonatkozó következtetést a cselekmények jogi minősítésében nem vonta le. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság az I. r. vádlott tényállás I/A-I/B alatti csalás bűntetteként, tényállás I/B alatti adócsalás bűntetteként, tényállás II/A alatti bűnsegédként elkövetett adócsalás bűntetteként, tényállás II/A alatti bűnsegédként elkövetett csalás bűntetteként értékelt cselekményét, továbbá a II. r. vádlott tényállás II/A alatti adócsalás bűntetteként értékelt cselekményét a Btk. 12. § (2) bekezdése szerinti folytatólágosan elkövetettnek minősítette.

A minősítést illetően I. és II. r. vádlottak és a védők fellebbezésükben vitatták, hogy fennállnak-e a bűnszövetség megállapításának feltételei.

Az elsőfokú bíróság az I. r. vádlott vallomásából levonva a következtetést azt állapította meg, hogy az I. és II. r. vádlottak között hallgatólágos megállapodás történt a bűncselekmények tényállásban részletezettek szerinti elkövetésére.

A Btk. 137. § 7. pontjában foglalt értelmező rendelkezés szerint bűnszövetség akkor létesül, ha két vagy több személy bűncselekményeket szervezetten követ el, vagy ebben megállapodik. A IV. számú büntető elvi döntés szerint is feltétlenül szükséges az előzetes megállapodás, de a megállapodás formáját, illetően nem csak a szóbeli, hanem a hallgatólágos, a félreérthetetlenül bűnözésre irányuló akarategység is megfelel. Ilyen megállapodásra általában az olyan cselekményeknél lehet következtetni, ahol az elkövetők ismétlődően az azonos vagy a hasonló alkalmat keresik, vagy használják fel a bűncselekmény megvalósításához. Amikor tehát az elkövetők ráutaló magatartásából egyértelműen ismerhető fel a bűnözésre irányuló következtetesség, tervszerűség és akarategyezőség, akkor valósul meg a hallgatólágos megállapodás.

A jelen esetben az elkövetők szoros rokoni kapcsolatából, a hosszú ideig tartó egy háztartásban élésből, egymás vállalkozásainak felhasználásával, a vállalkozások közötti hamis számlázások meghatározott rendszerével történő bűncselekmények elkövetéséből, valamint az ebből befolyt összeg vádlottankénti felhasználásából helyesen vont következtetést az elsőfokú bíróság arra, hogy az I., II. r. vádlottak a terhükre rótt bűncselekményeket bűnszövetségben követték el. Mindezek a körülmények irányadók a III. r. vádlott esetében is. Az e körben kifejtett első fokú bírói álláspontot az ítéletábra mindenben osztotta.

Tekintettel arra, hogy a vádlottak által megvalósított bűncselekmények nem mindegyikénél minősítő körülmény a bünszövetség - illetőleg, ha az is a bűncselekmény megnevezésében az ítélet rendelkező részében annak nem kell szerepelnie (BKv. 61. számú kollégiumi vélemény 1.,2., 3. pont) - erre figyelemmel határozatával a bűncselekmények megnevezéséből a bünszövetségre utalást mellőzte.

Észlelte az ítélőtábla, hogy az elsőfokú bíróság az I. r. vádlott II/A alatti és a II. r. vádlott I/B, illetőleg II/A alatti csalási cselekményeinek megnevezése hiányos, hiszen a fentiekben már felhívott BK vélemény 3. pontja értelmében a bűncselekmény megnevezése után zárójelben nem csak a bűncselekmény alapesetét, hanem a minősített eset törvényi tényállását is fel kell tüntetni. Ezért e bűncselekmények pontos megnevezését az alábbiakban helyesbítette:

I. r. vádlott II/A alatti cselekményének megnevezése helyesen: folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett csalás büntette [Btk. 318. § (1) bekezdés, **(2) bekezdés a) és c) pont**, (6) bekezdés b) pont], II. r. vádlott tényállás I/B pontjában írt csalási cselekményének megnevezése helyesen: folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett csalás büntette [Btk. 318. § (1) bekezdés, **(2) bekezdés a) és c) pont**, (7) bekezdés b) pont],

II. r. vádlott tényállás II/A pontjában írt csalási cselekményének megnevezése helyesen: folytatólagosan elkövetett csalás büntett [Btk. 318. § (1) bekezdés **(2) bekezdés a) és c) pont**, (6) bekezdés b) pont].

Az I-II. r. vádlottak folytatólagosan, valamint bűnsegédként elkövetettnek minősített egyéb bűncselekményeire vonatkozó jogi indokolást kiegészíti a Btk. 12. § (2) bekezdésére és a Btk. 21. § (2) bekezdésére hivatkozással.

A fentiekben túl az elsőfokú bíróság a vádlottak cselekményeit a törvénynek megfelelően minősítette.

Az elsőfokú bíróság által értékelt bűnösségi körülmények kiegészítésre, illetőleg helyesbítésre szorulnak:

Bf.I.393/2010/13.

Az ítélőtábla az I. r. vádlott esetében büntetlen előéletét mellőzte enyhítő körülményként értékelni tekintettel arra, hogy az alkalmazási feltétele volt, ugyanakkor esetében további enyhítő körülmény a tényállás I/C pontjában írt bűncselekményeknél a 2004. évi személyi jövedelemadóra vonatkozóan az alsó értékhatárhoz közeli elkövetési érték.

A II. és III. r. vádlottak javára további enyhítő körülmény a hosszú büntetőeljárás hatálya alatt állást, ahogy azt az I. r. vádlott esetében értékelte az elsőfokú bíróság is.

II. r. vádlott esetében további enyhítő körülmény a tényállás II/A pontjában írt adócsalás bünteténél az alsó értékhatárhoz közeli elkövetési érték.

I. r. vádlott esetében mellőzi a súlyosító körülmények köréből a könyvelői foglalkozás felhasználásával történő elkövetést, tekintettel arra, hogy vele szemben ezért a bíróság könyvelői foglalkozástól eltiltás mellékbüntetést is alkalmazott, így e minőségének kétszeres értékelését jelentené, ha ez súlyosító körülmény is lenne.

I. és II. r. vádlott esetében tovább súlyosít, hogy a csalás büntette kétszeresen minősül. Mindhárom vádlott esetében azoknál a bűncselekményeknél, ahol a bünszövetség nem minősítő körülmény, további súlyosító körülmény a bünszövetségben való elkövetés, valamint III. r. vádlottnál a folytatólagos elkövetés.

Az I. r. vádlott esetében a fentiekben helyesbített és kiegészített bűnösségi körülményekre, az enyhítő körülmények túlsúlyára, valamint betegségeire figyelemmel az ítélőtábla úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság által vele szemben kiszabott főbüntetés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartalma eltúlzott. Ezért főbüntetését 7 év 6 hónapra, közügyektől eltiltását 6 évre enyhítette.

A II. r. vádlott javára szolgáló enyhítő körülményekre, valamint a belső arányosságra is figyelemmel úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság által vele szemben kiszabott főbüntetés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés eltúlzott, ezért főbüntetését 4 év 8 hónapra, közügyektől eltiltását 4 évre enyhítette.

A II. r. vádlott esetében az első fokú ítélet jogi indokolásából mellőzte a gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselői foglalkozás felhasználásával történő elkövetésre hivatkozást, valamint e foglalkozástól történő eltiltásra vonatkozó jogi indokolást, hiszen ilyen mellékbüntetést az elsőfokú bíróság nem alkalmazott a II. r. vádlottal szemben.

Az ítélőtábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen szabott ki szabadságvesztés büntetést a III. r. vádlottal szemben, helyesen állapította meg annak tartamát a törvényi minimumot jelentő két évben. Nem tévedett akkor sem, amikor úgy ítélte meg, hogy a büntetési célok eléréséhez szükségtelen a szabadságvesztés végrehajtása, helyes annak felfüggesztése, a próbaidő pedig arányos. Ebből következően a III. r. vádlottal szemben kiszabott büntetés további enyhítése nem indokolt.

Tekintettel arra, hogy a III. r. vádlott esetében a folytatólagosan, bünszövetségben elkövetett gazdasági bűntetteként értékelt cselekményét is a folytatólagosan elkövetett pénzmosás bűntetteként minősített cselekmény részének tekintette a

másodfokú bíróság, így az 1 rendbelinek minősül, ezért esetében a halmazati büntetésre utalást mellőzte.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlottakkal szemben pénzmellékbüntetést szabott ki, hiszen a terhükre rótt bűncselekményeket haszonszerzés céljából követték el, így velük szemben a pénzmellékbüntetés alkalmazása indokolt, azok mértéke arányos.

Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a vádlottakkal szemben kiszabott pénzmellékbüntetés átváltoztatásáról is rendelkezett, azok meg nem fizetése esetén. Tévedett azonban, amikor annak végrehajtási fokozatát az I. r. vádlott esetében börtönben állapította meg. A Btk. 65. § (1) bekezdése értelmében a pénzmellékbüntetést meg nem fizetése esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Ha a főbüntetést végre kell hajtani, annak végrehajtási fokozata a pénzmellékbüntetés helyébe lépő szabadságvesztésre is irányadó. Tekintettel arra, hogy az I. r. vádlott főbüntetésének végrehajtási fokozata fogház, ezért a pénzmellékbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés végrehajtási fokozata ezzel azonos. Erre figyelemmel az ítélet tábla a végrehajtási fokozatot ekként helyesbítette.

Helyesen járt el az elsőfokú bíróság akkor is, amikor a vádlottak esetében a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyonra vagyonek Kobzást rendelt el. Tévedett azonban az összegek meghatározásánál.

Az ítélet tábla a másodfokú eljárásban eszközölt tényállás kiegészítés és helyesbítést alapul véve az I. r. vádlott esetében a vagyonek Kobzás összegét 668.535.900.- forintra módosította. Ez az összeg tényállás I/A, I/B pontjában írt csalás büntetével okozott teljes kár összegével azonos. Utal rá az ítélet tábla, hogy az I. r. vádlott minden további cselekménye az e bűncselekménnyel

Bf.I.393/2010/13.

megszerzett pénzből valósult meg, így pl. a tényállás III./ pontjában írt pénzmosás is. Tehát az ott felmerült összegek már nem adódhatnak a fenti összeghez.

A II. r. vádlott esetében a vagyonek Kobzás összege - helyesen - 32.844.975.- forint. Ez az összeg a tényállás II/A pontjában írt csalás büntetéből származó 21.684.000.- forint, valamint a tényállás III./ pontjában írt pénzmosás büntetével érintett 11.160.976.- forint összege.

A másodfokú eljárásban helyesbített, irányadó tényállás alapján megállapítható, hogy a III. r. vádlott a tényállás III./ pontjában írt cselekményt 7.528.394.- forintra követte el, ezért esetében ez az irányadó a vagyonek Kobzás összegének meghatározásánál.

A tényállás kiegészítéséből következik, hogy az eljárás során az I. r. vádlottól lefoglalt 541.000.- forintot, valamint 1.505.- eurót az I. r. vádlottal szemben kiszabott vagyoni jellegű joghátrányok biztosítására kell visszatartani. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság elmulasztotta megjelölni, hogy az I. r. vádlottól kerültek ezek a pénzeszközök lefoglalásra, továbbá elmulasztotta megjelölni, hogy ezen pénzeszközök visszatartása az I. r. vádlottal szemben kiszabott pénzmellékbüntetés biztosítására is szolgál, ezért mindezeket az ítélet tábla jelen határozatával pótolta.

Az elsőfokú bíróság elrendelte a II. r. vádlottól a nyomozás során lefoglalt gépkocsi, motor és pótkocsik értékesítését, amelyből eddig 1.065.000.- forint folyt be. Erről az összegről azonban az elsőfokú bíróság nem rendelkezett. Ezért az ítélet tábla ezt az összeget a II. r. vádlottal szemben kiszabott pénzmellékbüntetés, vagyonelkobzás és büntügyi költség megfizetésének biztosítására visszatartotta a Be. 157. § (1) bekezdése alapján.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az I. r. vádlott orvosszakértői vizsgálatával felmerült 22.850.- forintról az elsőfokú bíróság elmulasztott rendelkezni, ezért megállapította, hogy az első fokú eljárásban felmerült és az I. r. vádlottat terhelő büntügyi költség összege helyesen: 29.150.- forint.

Az elsőfokú bíróság az alkalmazott jogszabályhelyeket hiányosan hívta fel. Így nem hivatkozott a Btk. 85. §-ánál a (2) és (3) bekezdésre, a Btk. 55. § (1) bekezdésére az I. és II. r. vádlottak esetében, valamint a Btk. 65. §-ára, noha azokat alkalmazta, így e jogszabályhelyekre hivatkozást az ítélet tábla határozatával pótolta. A II. r. vádlott esetében tévesen hivatkozott a Btk. 56. § (1) bekezdés b) pontjára, mivel azt nem alkalmazta, így az erre való hivatkozást a másodfokú bíróság mellőzte.

A kifejtettekből következik, hogy az ítélet tábla a fellebbezéseket részben alaposnak ítélve az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta, egyebekben pedig a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a kiszabott szabadságvesztésbe az I. és II. r. vádlott által az első fokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt a Btk. 99. § (1) és (2) bekezdése alapján beszámította.

Szeged, 2011. február 25.

Dr. Hegedűs István s.k.
a tanács elnöke

Sefta Márta dr. s.k.
a tanács tagja, előadó

Dr. Harangozó Attila s.k.
a tanács tagja

A Szegedi Ítéltábla Bf.I.393/2010/13. számú ítélete és a Békés Megyei Bíróság 13.B.270/2009/105. számú ítéletének jelen ítélettel meg nem változtatott része 2011. február 25. napján jogerős, és a III. r. vádlott esetében fel nem függesztett részében, végrehajtható.

Szeged, 2011. február 25.

Dr. Hegedűs István s.k.
a tanács elnöke